

PEFC Danmarks

Krav til gruppecertificering af bæredygtig skovdrift

Revideret standard marts 2012, med tilføjelser oktober 2012



PEFC Danmark

Amalievej 20
DK-1875 Frederiksberg C
Tel: +45 33 24 42 66
E-mail: info@pefc.dk
Web: www.pefc.dk

Copyright notice

© PEFC Danmark 2012

Dette PEFC Danmark dokument er copyright beskyttet af PEFC Danmark. Dokumentet er frit tilgængeligt på PEFC Danmarks hjemmeside eller ved henvendelse til PEFC Danmark.

Det er ikke tilladt at tilføje ændringer eller tilføjelser til dette dokument, ligesom at det ikke er tilladt at optrykke eller kopierer dokumentet med kommerciel udnyttelse for øje uden tilladelses fra PEFC Danmark.

Den officielle version af dokumentet er Dansk, men er oversat til engelsk. I tvivlstilfælde er det den danske version som er gældende.

Dokumentets titel: PEFC Danmarks krav til gruppecertificering af bæredygtig skovdrift

Dokument nummer: PEFC DK 003-4:

Godkendt af: PEFC Danmark

Dato: 28.03.2012, tilføjelser 23.10.2012

Godkendt af: PEFC Council

Dato: 23.05.2013

Indholdsfortegnelse:

1. INDLEDNING	1
2. ANVENDELSESOMRÅDE	1
3. REFERENCER	1
4. DEFINITIONER	1
5. KRAV TIL GRUPPELEDEREN	1
5.1 FORMELLE KRAV TIL GRUPPELEDEREN.....	1
5.2 MINIMUMSKRAV TIL LEDELSESSYSTEM	2
5.3 GRUPPELEDERENS VIRKSOMHED.....	2
5.4 AFTALE OM DELTAGELSE I GRUPPECERTIFICERING	3
5.5 ORGANISATION – ANSVAR OG BEFØJELSER	3
5.6 DOKUMENTSTYRING	3
5.7 INTERN AUDIT	4
5.8 LEDELSENS KONTROL	5
5.9 OPSIGELSE AF AFTALE OM DELTAGELSE I GRUPPECERTIFICERING	5
5.10 SUSPENDERING OG TILBAGETRÆKNING AF AFTALE OM DELTAGELSE I GRUPPECERTIFICERING OG SKOVBRUGSBEVIS	5
6. KRAV TIL GRUPPEMEDLEMMER SOM INDGÅR I EN GRUPPECERTIFICERING	5
6.1 OPSIGELSE AF AFTALE.....	6
6.2 PRØVNING AF SUSPENDERING OG TILBAGETRÆKNING AF AFTALE.....	6
BILAG 1 – VEJLEDNING I HÅNDTERING AF OBSERVATIONER OG AFVIGELSER FRA ”PEFC DANMARKS SKOVSTANDARD”	7
BILAG 2 - EKSEMPEL PÅ ARKIVERINGSREGLER	9

1. Indledning

Dette dokument er en del af det danske PEFC certificeringssystem for bæredygtig skovdrift (i det følgende benævnt "den danske ordning"). Kravene er normative for gruppeledere, som administrerer gruppecertificering af skovejere i Danmark under den danske ordning.

Baggrunden for gruppecertificering er at fordele omkostningerne ved certificering til en gruppe af skovejere, for hvilke omkostningerne til individuel certificering ikke kan stå mål med udbyttet af certificeringen. Forudsætningen for reduktion af omkostningerne er, at kun en vis procentdel af skovarealet under gruppecertificeringen behøver at blive auditeret af certificeringsfirmaet hvert år. Endvidere har gruppelederen mulighed for at yde rådgivning samt i øvrigt sikre kravopfyldelse, hvilket gør gruppecertificering attraktiv for mindre ejendomme uden selvstændig skovadministration.

Administration, politik og planlægning som er relevant for hele gruppen kan organiseres af gruppelederen.

Dokumentet erstatter "PEFC Danmarks retningslinier for certificering af paraplyorganisationer – PEFC DK 003-3"

2. Anvendelsesområde

Dette dokument definerer krav til gruppeledere, samt de skovejendomme som deltager i en gruppecertificering efter den danske ordning.

3. Referencer

PEFC Danmarks skovstandard – PEFC DK 001-3

Ordliste og definitioner – PEFC DK 007-2

4. Definitioner

Til brug for denne standard anvendes definitioner givet i "*Ordliste og definitioner – PEFC DK 007-2*". Her fremhæves dog:

Gruppeleder: er en organisation som organiserer og administrerer gruppecertificering af skovejendomme under den danske PEFC ordning. Gruppelederen repræsenterer alle gruppemedlemmerne i gruppen i forhold til certificeringsfirmaet og er ansvarlig for at sikre overholdelse af PEFC Danmarks krav.

Gruppemedlemmer: Skovejendomme som har tegnet en aftale med en gruppeleder om deltagelse i en gruppecertificering og som er indstillet på at efterleve kravene i den danske PEFC ordning.

5. Krav til gruppelederen

5.1 FORMELLE KRAV TIL GRUPPELEDEREN

For at en virksomhed kan agere som gruppeleder skal denne:

- være registreret som en juridisk enhed
- have en daglig ledelse

Gruppelederen skal sikre at beslutning om optagelse af gruppemedlemmer i gruppen og udførelse af den interne audit udføres af en skovbrugskyndig person med professionel ekspertise inden for skovbrug og skovbrugets miljømæssige påvirkning og 2 års praktisk erfaring med dansk skovdrift.

Note: Professionel ekspertise inden for skovbrug og skovbrugets miljømæssige påvirkning kan dokumenteres ved personel som har en relevant uddannelse og professionel erfaring inden for skovbruget i forhold til skovdrift. Relevante uddannelser kan være Forstkandidat, Skov- og landskabsingeniør, Biolog, Skovteknikker eller lign.

5.2 MINIMUMSKRAV TIL LEDELSESYSTEM

Ved PEFC certificering af gruppeledere stilles krav om anvendelse af et ledelsessystem. Systemet skal som minimum kunne håndtere og styre de krav til rutiner og dokumentation, der stilles til gruppelederen i dette dokument.

Det skal demonstreres, at virksomheden har etableret et ledelsessystem i overensstemmelse med denne standard (afsnit 5.3 – 5.10), og at alle gruppemedlemmerne lever op til kravene i ”PEFC Danmarks skovstandard – PEFC DK 001-3”.

Virksomheden skal være i stand til at demonstrere dens evne til at samle og analysere data fra alle gruppemedlemmerne, inklusiv virksomhedens beføjelser og evne til at igangsætte ændringer hos de enkelte gruppemedlemmer, hvis det er nødvendigt.

5.3 GRUPPELEDERENS VIRKSOMHED

Gruppeledere organiserer og administrerer gruppecertificering af skovejendomme og skal i den forbindelse varetage følgende funktioner:

- Behandle og godkende anmodninger fra skovejere som ønsker at indgå i en PEFC gruppecertificering.
- Sørge for at alle ansøgerne får den information og vejledning som er nødvendig for at opfylde kravene i PEFC Danmarks skovstandard.
- Løbende orientere gruppemedlemmer om ændringer i PEFC Danmarks skovstandard.
- Gennem en kontraktlig forpligtigelse og kontrol sikre at driften i gruppemedlemmernes skove opfylder kravene til i PEFC Danmarks skovstandard.
- Udarbejde og iværksætte et program for årlig intern auditering af gruppemedlemmerne, samt gruppelederens egen centrale administrative funktion forud for certificeringsorganets vurdering.
- Baseret på resultaterne af de interne og eksterne audits at iværksætte korrigerende og forebyggende handlinger i tilfælde af identificerede afvigelser i hhv. de tilknyttede skove samt gruppeledelsens administrative system. Effektiviteten af de korrigerende og forebyggende handlinger evalueres efterfølgende.
- Opsamle indkomne bemærkninger fra eksterne parter, som videreformidles ucensureret til certificeringsorganet ved eksterne audits.
- Ved forespørgsel udlevere et sammendrag af den enkelte skovejendoms plan jf. PEFC Danmarks skovstandard – PEFC DK 001-xx, afsnit 7.4 indeholdende minimum driftsformålet defineret i afsnit 7.4.1 i Skovstandarden. I sammendraget kan fortrolige forretnings og personoplysninger udelades. Ligeledes kan udelades andre oplysninger for at beskytte kulturelle værdier eller følsomme naturtyper.
- Udstede skovbrugsbevis med reference til et gyldigt gruppecertifikat udstedt til gruppelederen.
- Løbende skriftligt informere certificeringsorganet og PEFC Danmark om udstedte, opsagte, suspenderede og tilbagetrukne skovbrugsbeviser.
- Føre et register over de certificerede skovejendomme indeholdende følgende oplysninger for hvert enkelt gruppemedlem:

Skovejendommens navn
Navn og adresse på skovejeren
Navn på kontaktperson
Telefonnummer (kontaktperson)
E-mail (Kontaktperson)

Dato for udstedelse af skovbrugsbevis
Dato for udløb af skovbrugsbevis
Skovbrugsbevisnummer
Certificeret areal

Såfremt det accepteres af de enkelte gruppemedlemmer er det muligt for gruppelederen at fastsætte politik og målsætning for skovdriften som krævet under afsnit 7.4 i PEFC Danmarks Skovstandard gældende generelt for gruppemedlemmerne i en gruppe.

5.4 AFTALE OM DELTAGELSE I GRUPPECERTIFICERING

Der skal for hvert enkelt gruppemedlem foreligge en skriftlig aftale om deltagelse i gruppecertificering mellem skovejeren (eller en bemyndiget repræsentant for denne) og gruppelederen, som sikrer en organisatorisk eller kontraktlig forpligtigelse til at opfylde PEFC Danmarks skovstandard. Der skal iagttages følgende punkter i forbindelse med aftalen:

1. Aftalen underskrives af skovejeren eller en bemyndiget repræsentant for denne.
2. Gruppemedlemmet er i besiddelse af informationsmateriale, som fortæller hvad certificeringen indebærer.
3. Gruppemedlemmet forpligter sig til at følge dansk lovgivning med betydning for skovdriften, PEFC Danmarks skovstandard, samt følge gruppelederens øvrige anvisninger for at opretholde medlemskab af gruppen.
4. Aftalen skal gælde i mindst 1 år og kan maksimalt tegnes for en femårig periode. Herefter skal aftalen fornyes.
5. Aftalen skal beskrive rettigheder for gruppelederen til at ekskludere gruppemedlemmet fra deltagelse i gruppecertificeringen i tilfælde af gentagne større afvigelser fra PEFC Danmarks Skovstandard.
6. Gruppelederen kan udstede et skovbrugsbevis, når skovdriften hos det enkelte gruppemedlem opfylder PEFC Danmarks skovstandard.
7. Gruppelederen skal med passende mellemrum indhente oplysninger hos gruppemedlemmet om forhold, der vedrører driften af skoven. Oplysningerne skal som minimum indhentes inden aftalen fornyes.
8. Gruppemedlemmet skal acceptere 3. parts inspektion.
9. Aftalen laves i 2 eksemplarer, én til gruppemedlemmet og én til gruppelederen.

Gruppelederen kan stille yderligere krav for deltagelse i gruppen end fastsat i denne standard og i PEFC Danmarks skovstandard.

5.5 ORGANISATION – ANSVAR OG BEFØJELSER

Gruppelederen skal have beskrevet sin organisationsstruktur i forhold til sin virksomhed som gruppeadministrator, fx i form af et organisationsdiagram. Gruppelederen skal definere og kommunikere roller, procedurer, rettigheder og pligter i arbejdet som gruppeleder. Ledelsen sørger for tilstrækkelige ressourcer til arbejdets gennemførelse.

5.6 DOKUMENTSTYRING

Gruppelederen skal iværksætte og vedligeholde procedurer til at styre alle dokumenter og registreringer som kræves efter denne standard, således at:

- a) de kan genfindes;
- b) de periodevis bliver gennemgået og om nødvendigt opdateret af en dertil udpeget medarbejder

- c) den gyldige udgave af relevante dokumenter er tilgængelig på alle de steder hvor der udføres handlinger som er væsentlige for systemets funktion
- d) forældede dokumenter straks fjernes fra alle udstedelsessteder og brugssteder og i øvrigt er beskyttet mod utilsigtet brug

Dokumenterne skal være let læselige, daterede (med opdateringsdatoer) og let genkendelige. Procedurer og ansvar skal fastsættes og vedligeholdes med hensyntagen til oprettelse og ændring af forskellige dokumenter.

Følgende procedurer/rutiner skal som minimum beskrives:

- Indgåelse af aftaler om deltagelse i gruppecertificeringen
- Udstedelse af skovbrugsbeviser
- Retningslinier for indhentning af gruppemedlemmernes dokumentation krævet i PEFC Danmarks skovstandard afsnit 7.4
- Procedure i forbindelse med overdragelse af skovejendomme eller dele af skovejendomme
- Opsigelse af aftale om deltagelse i gruppen
- Opsamling af indkomne bemærkninger fra eksterne parter
- Planlægning og gennemførelse af interne audits
- Håndtering af afvigelser og korrigerende handlinger (bilag 1)
- Dokumenthåndtering og arkivering, herunder register over udstedte skovbrugsbeviser som kræves under punkt 5.3, løbende rapportering over nye aftaler til PEFC Danmark og arkivering af dokumenter der har eller kan få betydning for certificeringens gennemførelse (se eksempel i bilag 2)
- Andre rutiner med betydning for administration af gruppecertificeringen

5.7 INTERN AUDIT

Af ledelsessystemet:

Grubelederen skal udføre intern audit af eget ledelsessystem mindst en gang årligt, som dækker alle krav i disse retningslinier, samt udføre korrigerende og forbyggende handlinger hvis det er påkrævet.

Af gruppemedlemmerne:

Grubelederen skal gennemføre intern audit af gruppemedlemmerne mindst en gang om året, således at det kan sandsynliggøres at de enkelte gruppemedlemmer lever op til kravene i PEFC Danmarks skovstandard.

Den interne audit kan baseres på en stikprøve blandt gruppemedlemmerne. Grubelederen skal fastlægge en samplingsstrategi således at minimum kvadratroden af antallet af gruppemedlemmer indgår ved hver intern audit.

Ved planlægningen af de interne audits og udvælgelsen af gruppemedlemmer i den forbindelse skal der tages hensyn til følgende:

- resultat fra tidligere interne audits
- indkomne bemærkninger
- variationen i størrelsen af skovejendommene
- geografisk fordeling
- sæsonvariationer
- skovens tilknytning til gruppen i øvrigt

Note: Med "skovens tilknytning til gruppen i øvrigt" menes at hvis skoven er tilknyttet gruppen på anden vis for eksempel at grubelederen har den daglige administration af skovejendommen, vil dette normalt betyde en lavere intensitet ved udvælgelse til intern audit end hvis skovejendommens eneste tilknytning til gruppen er certificeringen.

Rapporterne fra de interne audits skal årligt gennemgås af virksomhedens øverste ledelse.

5.8 LEDELSENS KONTROL

Virksomhedens ledelse skal mindst en gang om året gennemgå, at gældende krav fra PEFC Danmark overholdes.

5.9 OPSIGELSE AF AFTALE OM DELTAGELSE I GRUPPECERTIFICERING

Grubelederen kan til hver en tid skriftligt opsig aftalen om deltagelse i gruppen i gyldighedsperioden. Opsigelsen har effekt fra det tidspunkt der fremgår af den skriftlige aftale, dog tidligst fra det tidspunkt skovejeren modtager den skriftlige opsigelse.

Grubelederen skal oplyse certificeringsorganet og PEFC Danmark om opsagte aftaler.

5.10 SUSPENDERING OG TILBAGETRÆKNING AF AFTALE OM DELTAGELSE I GRUPPECERTIFICERING OG SKOVBRUGSBEVIS

Grubelederen kan suspendere eller tilbagetrække aftalen om deltagelse i gruppecertificering, hvis der er bestyrket mistanke om at skovbrugsbeviset misbruges eller hvis der konstateres større afvigelser fra PEFC Danmarks skovstandard som ikke følges op. Grubelederen skal fastsætte procedurer for suspension og tilbagetrækning af aftaler. Vejledning i håndtering af afvigelse er givet i bilag 1.

Suspensionen eller tilbagetrækning af aftalen meddeles gruppelederen skriftligt med begæring om returnering af det udstedte skovbrugsbevis.

Grubelederen skal omgående oplyse certificeringsorganet og PEFC Danmark om suspenderede og tilbagetrukne skovbrugsbeviser.

Grubelederen skal føre et register over suspenderede og tilbagetrukne skovbrugsbeviser.

6. Krav til gruppeledere som indgår i en gruppecertificering

Alle ejere af skovejendomme kan søge om deltagelse i gruppecertificering under en gruppe, såfremt de opfylder gruppelederens krav til at deltage i gruppen. Der skal indgås en skriftlig aftale om deltagelse i gruppecertificering.

Som udgangspunkt skal hele det certificerbare areal på en skovejendom indgå i aftalen

Gruppelederen forpligter sig ved aftalen med gruppelederen til som minimum at acceptere og overholde følgende:

- 1) PEFC Danmarks skovstandard.
- 2) Relevante love og bestemmelser som regulerer skovdriften i Danmark.
- 3) Kontrol gennem intern audit fra gruppelederen og eventuelt tredjepartsaudit fra et certificeringsorgan.
- 4) Reagere effektivt på alle anmodninger om relevante data, dokumenter eller anden information fra gruppelederen eller certificeringsorganet hvad enten det er i forbindelse med formelle audits eller gennemgange eller på anden vis.
- 5) Sørge for fuldt samarbejde og assistance med henblik på en tilfredsstillende fuldførelse af interne audits, gennemgange, relevante rutine spørgsmål eller korrigerende handlinger.
- 6) Implementering af relevante korrigerende og forbyggende handlinger etableret af gruppelederen.
- 7) Grubelederen udleverer ved forespørgsler fra interessenter et sammendrag af skovejendommens plan jf. PEFC Danmarks skovstandard – PEFC DK 001-3, afsnit 7.4 indeholdende minimum driftsformålet defineret i afsnit 7.4.2 i Skovstandarden.
- 8) Ved deltagelse i flere PEFC grupper eller opretholdelse af individuelt PEFC certifikat at informere samtlige gruppeledere/certificeringsfirmaer hvor skoven er certificeret om dette forhold.
- 9) Ved deltagelse i flere grupper eller ved opretholdelse af individuelt PEFC certifikat, skal alle afvigelser som identificeres ved intern/ekstern audit meddeles til de øvrige gruppeledere/certificeringsfirmaer, hvor skoven er certificeret.

6.1 OPSIGELSE AF AFTALE

Ejeren kan til hver en tid skriftligt opsigte aftalen om deltagelse i gruppen i gyldighedsperioden. Opsigelsen har effekt fra det tidspunkt gruppelederen modtager den skriftlige opsigelse.

6.2 PRØVNING AF SUSPENSERING OG TILBAGETRÆKNING AF AFTALE

Skovejere, som har fået deres aftale suspenderet eller tilbagetrukket, kan klage til certificeringsorganet med begæring om at få opsigelsen prøvet.

Bilag 1 – Vejledning i håndtering af observationer og afvigelser fra ”PEFC Danmarks skovstandard”

Hensigten med vejledningen er at klarlægge hvilke korrigerende handlinger som kan iværksættes overfor gruppecertificerede skovejere ved afvigelser fra ”PEFC Danmarks skovstandard”.

Forudsætninger:

Observation og afvigelser fra PEFC Danmarks skovstandard for certificerede skovejere under en gruppecertificering skal noteres både ved intern og ekstern audit i gruppen.

Der kan ikke kræves korrigerende handlinger for afvigelser, der skyldes omstændigheder, som skovejeren ikke selv er herre over, f.eks. handlinger fra gruppelederen, følger af ekspropriationer eller militærøvelser m.m..

Vejledning

Generelt er det nødvendigt for gruppelederen at holde sig for øje, at skovene er biologiske systemer, der udvikler sig langsomt, og at der er tale om et produktionsapparat, der kun udskiftes med intervaller på 50-150 år. Desuden, at de konkrete jordbunds- og klimaforhold samt de konkrete bevoksningsforhold spiller en helt afgørende rolle for, hvad der er rimelige tiltag i skovdriften.

Skovdriften skal vurderes på baggrund af følgende:

- De generelle retningslinier for skovdriften - PEFC Danmarks Skovstandard (afsnit 6)
- De konkrete kriterier og indikatorer for bæredygtig skovdrift -, PEFC Danmarks Skovstandard (afsnit 7)
- De særskilte mål, som er beskrevet på den enkelte ejendom

I de tilfælde, hvor en skovejendom udvikler sig i ”forkert” retning på et eller flere områder, skal det i den udfærdigede auditrapport vurderes, hvorvidt denne udvikling er forklarlig og acceptabel i forhold til den konkrete situation på ejendommen.

Observationer og afvigelser skal defineres og håndteres således:

1. Observationer

Observationer er forhold, der registreres på ejendommen, som ikke er i overensstemmelse med skovstandard, men som ikke afviger i betydende grad eller ikke medfører betydende risiko for negative miljøeffekter. Det vurderes, hvorvidt det observerede er rimeligt begrundet i særlige forhold på ejendommen.

Hvis observationen ikke kan begrundes som anført, påtales denne skriftligt overfor ejeren og skal fremgå af auditrapporten.

Observationer kan udvikle sig til afvigelser.

2. Mindre afvigelse.

En mindre afvigelse er en afvigelse som betyder, at en indikator udvikler sig i decideret negativ retning eller at der findes forhold i driften, der er problematiske i forhold til skovstandard generelt eller hvor der ikke er taget tilstrækkelig hånd om tidligere observationer.

Det vurderes, hvorvidt afvigelsen er rimeligt begrundet i særlige forhold på ejendommen. Afvigelser skal fremgå af auditrapporten.

Hvis afvigelsen ikke kan begrundes som anført, påtales denne skriftligt overfor ejeren, og denne får et skriftligt påbud om en korrigerende handling. Afhængig af afvigelsens art kan gruppelederen give en frist for den korrigerende handling som senest kan være ved næste opfølgende audit - dog tidsmæssigt maksimalt 1 år.

Hvis der ikke følges op med korrigerende handlinger for en mindre afvigelse inden for den fastsatte tidsfrist vil den mindre afvigelse blive opgraderet til en større afvigelse.

3. Større afvigelse

En større afvigelse er hvor gruppelederen konstaterer en drift af skoven, som på væsentlige punkter bryder med fundamentet for og indholdet i PEFC Danmarks skovstandard eller, hvor der ikke er fulgt op på tidligere skriftlige påbud.

Gruppelederen kan ikke udstede et skovbrugsbevis hvis der konstateres en større afvigelse i forbindelse med optagelse i gruppen og forholdet ikke er rimeligt begrundet.

Afvielser skal fremgå af auditrapporten.

Konstateres afvigelsen efter skovbrugsbeviset er udstedt giver gruppelederen gruppemedlemmet et skriftlig påbud om en korrigerende handling med en frist på maksimalt 3 måneder. Ved gentagende afvielser skal gruppelederen suspendere skovbrugsbeviset til den korrigerende handling er udført.

Hvis de korrigerende handlinger ikke udføres eller afvigelsen vurderes at være i direkte modstrid med PEFC Danmarks skovstandard, er der basis for at tilbagetrække aftalen om certificering. Gruppemedlemmet meddeles skriftligt om, at forudsætningen for at tilbagetrække aftalen om deltagelse i gruppen er til stede, og skovejeren anmodes om en forklaring på de kritisable forhold inden to måneder. Findes forklaringen ikke rimelig, tilbagetrækkes certificeringsaftalen ved en skriftlig meddelelse til gruppemedlemmet.

Bilag 2 - Eksempel på arkiveringsregler

Arkiveringsregler findes for samtlige dokumenter der har betydning for certificeringens gennemførelse, intern kontrol, håndtering af afvigelser samt opsigelse af certifikater. Arkivmetoden skal opfylde rimelige sikkerhedskrav.

Dokument:	Arkiveringstid:
Vedtægter	1 år efter ændring
Register over gruppemedlemmer i gruppen	Løbende ajourføring
Kopi af aftaler om PEFC certificering	2 år efter aftalens ophør
Vejledende dokumenter for overvågning og kontrol.	2 år
Rutiner for naturværdiregistreringer mv.	
Rapporter over afvigelser og korrigerende handlinger	2 år
Opsigelse af skovbrugsbeviser	5 år
Revisionsplaner, interne og eksterne revisioner.	2 år